

Βιμ Μάις Ψήφος εμπιστοσύνης στις ελληνικές τράπεζες

Ο διευθύνων σύμβουλος της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (EBF) μιλάει στο «Βήμα» για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τραπεζικός τομέας και θέτει τρία ερωτήματα για το ψηφιακό ευρώ

**Βρυξέλλες,
στη Μαρία Βασιλείου**

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες έχουν αποδειχθεί ασφαλείς και ανθεκτικές, όμως πρέπει να δούμε τι είδους τράπεζες χρειαζόμαστε για να εξυπηρετήσουν την κοινωνία και την οικονομία τα επόμενα είκοσι χρόνια, τονίζει στη συνέντευξή του στο «Βήμα» ο διευθύνων σύμβουλος της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (EBF) Βιμ Μάις. Ο ολλανδός τραπεζίτης μιλάει επίσης για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τραπεζικός τομέας, για τις ελληνικές τράπεζες, την ψηφιοποίηση, τη χρηματοδότηση της άμυνας, ενώ θέτει τρία ερωτήματα για το ψηφιακό ευρώ.

Η Τραπεζική Ένωση βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη, δεν έχει ολοκληρωθεί. Τι πρέπει να γίνει;

«Η Τραπεζική Ένωση είναι από τις μεγαλύτερες επιτυχίες. Ο πρώτος πυλώνας, ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός, λειτουργεί καλά, όπως και ο δεύτερος, ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης. Η διαφορά με το FDIC στις ΗΠΑ είναι ότι αν μια τράπεζα αποτύχει στις ΗΠΑ ο μηχανισμός ενεργοποιείται και αποφεύγονται αρνητικά αποτελέσματα σε οικονομία και κοινωνία. Στην Ευρώπη ενώ ο μηχανισμός εξυγίανσης είναι καλός, έχουμε πρόβλημα με την ομαλή εκκαθάριση των τραπεζών. Τη μοναδική φορά που δοκιμάστηκε στην Ισπανία, εξακολουθούν να υπάρχουν δικαστικές υποθέσεις. Στον τρίτο πυλώνα, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασφάλισης Καταθέσεων, δεν υπάρχει πρόοδος παρότι έχουμε δει επιμερισμό του βάρους μείωσης του κινδύνου. Πιστεύω στους τρεις πυλώνες, αλλά είμαι πολιτικά ρεαλιστής. Πρέπει να προχωρήσουμε στα υπόλοιπα κομμάτια της Ένωσης και να μην επικεντρωθούμε σε αυτό».

Όμως, πώς μπορεί να είναι μια Τραπεζική Ένωση

χωρίς σύστημα ασφάλισης καταθέσεων;

«Συμφωνώ, χρειάζεται, αλλά έχει κολλήσει από το περασμένο καλοκαίρι. Αν επικεντρωθούμε μόνο στο EDIS θα παραμείνουν όλα τα άλλα στάσιμα για τα επόμενα χρόνια».

Ποιους κινδύνους αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές τράπεζες και πώς αξιολογείτε την ανθεκτικότητά τους;

«Ο τραπεζικός τομέας έχει αποδειχθεί ανθεκτικός. Το είδαμε πέρυσι με τη Σίλικον Βάλι και την Credit Suisse. Οι τράπεζες αποδείχθηκαν ανθεκτικές σε επίπεδο κεφαλαίων και ρευστότητας και η κατάλληλη αντίδραση των εποπτών, του Αντρέα Ενρία και της Κριστίν Λαγκάρντ πρέμψαν τις αγορές. Όμως το ερώτημα είναι τι κάνουμε με τις τράπεζες στο μέλλον. Οι αμερικανικές τράπεζες έχουν ξεπεράσει τις ευρωπαϊκές. Έχουμε πολλές μικρές τράπεζες, δεν έχουμε διασυννοριακές συγχωνεύσεις και η κερδοφορία των ευρωπαϊκών τραπεζών είναι ανησυχητική. Με τους κανόνες που έχουν υιοθετηθεί η επενδυτική τραπεζική έγινε λιγότερο ελκυστική. Υπάρχουν εμπόδια ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων και ρευστότητας. Η Ευρώπη έχει τε-

ράστιες χρηματοδοτικές ανάγκες τα επόμενα χρόνια, οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν από δημόσιους πόρους και η αγορά κεφαλαίων είναι υπαναπτυγμένη. Καλούμε την Κομισιόν, τους πολιτικούς ηγέτες, το Ευρωκοινοβούλιο να μας πουν ποιο είναι το όραμά τους, τι είδους τράπεζες χρειαζόμαστε για να εξυπηρετήσουν την κοινωνία και την οικονομία τα επόμενα είκοσι χρόνια. Υπάρχουν τα τελευταία πέντε χρόνια 17 διαφορετικά μέτρα και οδηγίες για τις τράπεζες και το πρόβλημα είναι ότι κάνουμε ένα συνολικό όραμα. Για να χρηματοδοτηθούν οι ευρωπαϊκοί στόχοι χρειαζόμαστε ένα επιτηδευμένο και διαφοροποιημένο τραπεζικό σύστημα».

Η ενίσχυση της αμυντικής βιομηχανίας είναι ένας ευρωπαϊκός στόχος. Θα τον χρηματοδοτήσουν οι τράπεζες;

«Υπήρχε ισχυρή πίεση εδώ και χρόνια από πολιτικές ομάδες, πολιτικά κόμματα, ΜΚΟ για διακοπή ή αποεπένδυση από την άμυνα. Πολλές τράπεζες έχουν αποκλείσει τη χρηματοδότηση σε άμυνα στην ESG στρατηγική τους. Θεωρώ ότι πρέπει να αλλάξει και συμφωνώ με την ΕΤΕπ ότι χρειαζόμαστε στήρι-

«Η Ελλάδα είναι βασικός εταίρος στο ευρώ και στην ευρωζώνη και είναι προς το συμφέρον μας να έχουμε υγιή ελληνική οικονομία και τραπεζικό σύστημα» λέει στο «Βήμα» ο Βιμ Μάις

ξη από τους πολιτικούς αρχηγούς και η Φον ντερ Λάιεν το έχει ξεκινήσει. Οι τράπεζες χρειάζεται να επενδύσουν, είναι έτοιμες να βοηθήσουν, αλλά χρειάζονται διβεβαιώσεις από τους πολιτικούς ηγέτες».

Υπάρχει η εντύπωση ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι πως στις αγορές δεν αρέσει οι τράπεζες να επενδύουν στην άμυνα.

«Υπάρχει και αυτό, αλλά οι αγορές αλλάζουν και επιδιώκουν αποδόσεις. Αν υπάρχει σαφής δέσμευση και οικονομικό νόημα οι αγορές θα προσαρμοστούν. Περιμένω ότι οι πολιτικοί ηγέτες, αν ενδιαφέρονται πραγματικά για μια ασφαλή και καλή ευρωπαϊκή άμυνα, θα στηρίξουν την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής βιομηχανίας άμυνας και δεν θα αλλάξουν τακτική στις επόμενες εκλογές, διότι πρόκειται για μακροπρόθεσμες επενδύσεις».

Ας μιλήσουμε για τις ελληνικές τράπεζες.

«Μου αρέσουν οι ελληνικές τράπεζες. Τις είδα να μειώνονται σε έξι τη φριχτή περίοδο της κρίσης. Έχουν κάνει πολύ καλή δουλειά με τη μείωση των ΜΕΔ. Είναι σε καλή κατάσταση και θα πρέπει να κάνουν την ψηφιακή μετάβαση, η οποία είναι μεγάλη πρόκληση για όλες τις τράπεζες, καθώς αφενός πρέπει να επενδύσουν γρήγορα στην ψηφιοποίηση, αφετέρου υπάρχουν πελάτες που ζητούν το παλιό στυλ τραπεζικής. Επίσης, υπάρχει ο κίνδυνος της κυβερνοασφάλειας. Έχουμε δουλέψει ήδη στην προστασία των τραπεζών, αλλά δεν πρέπει να επαναπαυθούμε διότι βλέπουμε κάποιες σοβαρές επιθέσεις από κρατικούς φορείς, αλλά και επαγγελματικές ομάδες».

Ενδυναμώνονται οι ελληνικές τράπεζες με την αποεπένδυση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας;

«Θα συμφωνούσα και έχει προχωρήσει καλά. Οι επενδύσεις στις ελληνικές τράπεζες είναι θετική εξέλιξη. Η Ελλάδα είναι βασικός εταίρος στο ευρώ και στην ευρωζώνη και είναι προς το συμφέρον μας να έχουμε υγιή ελληνική οικονομία και τραπεζικό σύστημα. Αν δεν επενδύσουμε στη χώρα θα υπάρχει ροή χρημάτων από αλλού. Η εντύπωση στην Ευρώπη αυτή την εποχή είναι ότι οι ελληνικές τράπεζες αποπληρώνουν το δημόσιο χρέος. Θεωρείται ένα μεγάλο βήμα, μια σημαντική εξέλιξη που προσελκύει επενδυτές. Το ΤΧΣ έπαιξε τον ρόλο του, αλλά τώρα οι τράπεζες επιστρέφουν στις αγορές».

Σχετικά με την ψηφιοποίηση των τραπεζών, ποιες προκλήσεις εντοπίζετε;
«Είναι ενδιαφέρον ο ρόλος των

big tech, Google, Apple, Amazon. Παρέχουν υπηρεσίες cloud στις τράπεζες και είναι πιθανοί ανταγωνιστές, οπότε πρέπει να παρακολουθούμε προσεκτικά τις εξελίξεις. Η Amazon, για παράδειγμα, έχει πολλές startups που παίρνουν ένα πολύ μικρό μέρος των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, δεν χρειάζεται να λάβουν άδεια ή να είναι υπό εποπτεία, αλλά όλες μαζί συνολικά αποτελούν μια εταιρεία. Υποστηρίζουμε ότι αν παρέχεις τραπεζικές υπηρεσίες και ψηφιακές τραπεζικές υπηρεσίες πρέπει να εφαρμόζεις τους ίδιους κανόνες. Βλέπουμε σταδιακά νομοθεσία σε ευρωπαϊκό επίπεδο να προχωρεί στην κατεύθυνση αυτή, όπως με τον νόμο για την ανθεκτικότητα των ψηφιακών λειτουργιών. Πρέπει να δούμε πώς θα εφαρμοστεί».

Βλέπετε προκλήσεις με το ψηφιακό ευρώ;

«Η προσέγγιση της ΕΚΤ είναι μοναδική, δημιουργεί ένα ψηφιακό νόμισμα λιανικής. Έχω τρία ερωτήματα. Πρώτον, όλοι θα έχουν ένα "πορτοφόλι" με 3000 ευρώ όριο κατοχής. Πώς επιλέχθηκε ο αριθμός αυτός; Θα δυσκόλευε το έργο της ΕΚΤ εάν διέθετε ένα ψηφιακό πορτοφόλι; Η μετάβαση από τις τράπεζες σε ένα ψηφιακό πορτοφόλι θα είχε αλυσιδωτή αντίδραση που θα έκανε την εποπτεία πιο δύσκολη σε περίπτωση κρίσης; Δεύτερον, το ψηφιακό ευρώ συνοδεύεται από σύστημα άμεσων πληρωμών. Πρέπει να δημιουργηθεί ένα σύστημα πληρωμών, ποιο θα είναι το κόστος, πόσο πολύπλοκο θα είναι; Γιατί θέλουμε να ανταγωνιστούμε τη Visa και τη Mastercard; Θα είμαστε σε θέση να το κάνουμε και ποιος θα πληρώσει για αυτό; Τρίτον, η ΕΚΤ θα είναι ο σχεδιαστής, ο εντολέας, ο εποπτής, ο ρυθμιστής του συστήματος πληρωμών. Μήπως αντικείται στη χρηστή διακυβέρνηση; Πρέπει να δοθούν απαντήσεις πριν ξεκινήσει το ψηφιακό ευρώ».

Β
«Μου αρέσουν οι ελληνικές τράπεζες. Τις είδα να μειώνονται σε έξι τη φριχτή περίοδο της κρίσης. Είναι σε καλή κατάσταση και θα πρέπει να κάνουν την ψηφιακή μετάβαση, η οποία είναι μεγάλη πρόκληση»